

Зміни жирнокислотного складу та сорбційної здатності тканин грудей медоносних бджіл I та особливо II дослідних груп супроводжуються змінами відтворної здатності маток і медової продуктивності робочих бджіл. Зокрема у маток згадуваних груп зростає яйцекладка, а в робочих бджіл — медоносна продуктивність.

Соболь Ольга
канд. с.-г. наук, доцент
Пудгороцькі Максим
магістрант
Херсонський державний аграрний університет
Херсон, Україна

ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДИК РЕАБІЛІТАЦІЇ КОНЕЙ СПОРТИВНОГО НАПРЯМКУ

Розвиток кінного спорту пред'являє високі вимоги до рівня роботоздатності спортивних коней з метою досягнення конкурентних і стабільних результатів в різних видах змагань. Спортивна підготовка коня вимагає міцності та витривалості тварини, тому несе значний ризик появи змін перевантаження та виникнення травм, особливо в м'язових та скелетних системах. У зв'язку з інтенсивними навантаженнями виникають внутрішні і зовнішні ризики захворюваності, часто пов'язані з наступною патологією і травмами - звичайними явищами у спортивних коней, які призводять до втрат часу тренувань, стартів в змаганнях і втрати коней [1].

Так, у конкурних коней рівень захворюваності був в два рази вищий, ніж у коней, які не брали участі в змаганнях, причому прогноз травми був неоднаковим для коней різних напрямків використання, навіть якщо травми мали близькі анатомічні локації [2].

Отже, травматизм є розповсюдженою проблемою як в спортивному, так і в призовому конярстві, тому виникає проблема вибору шляхів її вирішення, куди входять профілактика і лікування до одужання тварини, яке проходить за стандартним сценарієм: діагностика, терапія та реабілітація - адаптація систем до збільшення тренувальних навантажень. Форсування цього процесу приводить до травматичних наслідків в здоров'ї коней, що погіршує прогноз спортивної або призової кар'єри коня [3].

В умовах зростання вимог до рівня підготовки коней та тривалості їх спортивного та племінного використання реабілітація коней, особливо спортивного і призового напрямків має ряд істотних особливостей. Спортивний, скаковий або рисистий кінь повинен бути доведений до такого стану, при якому він здатний не просто виконувати певну роботу, а й переносити великі фізичні та психічні навантаження сучасного кінного спорту [4]. До щоденних і найбільш доступних видів заходів по реабілітації коней відносять водні і теплові процедури. Більш специфічних умов вимагає плавання, проте дає високий ефект: сухожилково - зв'язковий апарат при не страждає, а м'язова і дихальна системи навантажуються достатньо. Тому в залежності від тривалості проведення процедури плавання може бути прийомом як підготовки, так і релаксації [5, 6].

Польова робота (парк, ліс) є ще одним дієвим прийомом реабілітації. У меншій мірі

це відноситься до триборних коней, оскільки поле для них - найважливіший вид роботи. Найбільше значення цей прийом має для конкурних і, особливо, виїздових коней [4].

Медикаментозна підтримка реабілітації здійснюється виходячи з особливостей індивідуального курсу. Як правило, застосовують вітамінні препарати, глюкозу, АТФ і метілурацін. Своєчасне вживання електролітів сприяє балансуванню сольового і енергетичної рівноваги.

Практично в усі періоди тренувального циклу хороший ефект дає застосування масажу. Це ефективний і природний стимулятор обмінних процесів, який сприяє поліпшенню тканинного обміну, прискорення течії крові і лімфи в шкірі, більш повного спорожнення поверхневих кровоносних і лімфатичних судин (усунення набряклості), зниження больової реакції. У сучасній практиці для проведення масажу коням застосовують спеціальний прилад - еквісаж, який дозволяє швидко і ефективно масажувати найбільш схильні до перенапруження області [7].

Протягом тренувального процесу може застосовуватися вібротерапія - метод лікувального впливу механічними коливаннями низької частоти. Вібрація здатна впливати на нервову систему, змінюючи стан кори головного мозку, знижувати збудливість, відновлювати втрачені рефлексії, покращувати трофіку тканин [4].

Метод кінезіотейпіння застосовують для немедикаментозного зменшення набряків і гематом, зняття м'язових болів, редукції запалення. Крім того, тейп застосовують для стимуляції роботи певних груп м'язів коня, що в свою чергу дозволяє підвищити ефективність тренувань і, якщо це молода кінь, виробити навички більш правильного руху [7].

При інтенсивних м'язових навантаженнях нерідко виникають мікротравми, які при слабо виражених клінічних ознаках практично не піддаються діагностиці. Для їх профілактики та лікування, також для реабілітації широко застосовується квантова терапія (лазер). Будучи засобом безмедикаментозного впливу, квантова терапія може застосовуватися без обмежень у будь-який період підготовки і реабілітації. Поряд з масажем і лазером, безпосередньо після навантажень, корисно наносити на сухожилля (зокрема) охолоджуючі гелі, лініменти і глину. Біологічна дія глинотерапії зводиться до термічного, компресійного і хімічного факторів.

Одним з методів неспецифічної стимулюючої терапії, який широко застосовується в реабілітації коней спортивного і, особливо, призового напрямків, є автогемотерапія, де стимулюючий вплив на організм надають продукти розщеплення білка сироватки крові, еритроцитів, лейкоцитів. Автогемотерапія проводиться з інтервалом 48-72 години, дозування крові варіює від 20 до 120 мл, що вводиться внутрішньо м'язово в кілька точок [4].

Широке розповсюдження отримали кріотерапевтичні практики: кріотерапія для лікування коней, які мали певні проблеми здоров'я та кріостимуляція для здорових коней (як правило, спортивних та скакових). Так, в США в проведених дослідженнях було доведено, що застосування кріотерапії покращувало стан коней: зменшувалися прояви м'язового болю, знижувалися больові відчуття, поліпшувалися м'язові показники [8].

Виходячи з вищезазначеного, сучасні методики реабілітації спортивних коней досить різноманітні. Основними параметрами при виборі виду, програми та протоколу реабілітації є оцінку індивідуальних особливостей коня, забезпечення оптимальних умов утримання, комплексність заходів, гармонізацію тренувального процесу і використання сучасних досягнень ветеринарної медицини.

Список використаних джерел

1. Equine tendons: reducing the risk of injury/The Veterinary Nurse. URL: <https://www.magonlinelibrary.com/doi/10.../vetn.2012.3.1> (дата звернення 14.02.2018)
2. Owen K. R. et al. Identification of risk factors for traumatic injury in the general horse population of north-west England. *Midlands and north Wales. Equine Veterinary Journal*. 2012 v.44 n.2. pp.143-148. URL: <http://www.researchgate.net/.../51241471> (дата звернення 22.08.2018)
3. Cold Therapy in Horses - Procedure, Efficacy, Recovery, Prevention. URL: <http://www.wagwalking.com/horse/treatment/cold-therapy/> (дата звернення 15.08.2018)
4. Секрет формы. Некоторые аспекты реабилитации спортивной лошади // ЗМ № 5/2004. URL: <http://www.goldmustang.ru/magazine/samouchitel/341.html> - © 2014 goldmustang.ru (дата звернення 20.08.2018)
5. Гидротерапия для лошадей. The Equestory URL: <https://equestory.info/article/gidroterapiya-dla-losadej> (дата звернення 28.01.2019)
6. Джакузи для лошадей, или чем полезна гидротерапия - Horsetimes. URL: http://horsetimes.ru/posts/news/dzhakuzi_dlya_loshadej_ili_chem_polezna_gidro (дата звернення 14.02.2019)
7. Реабилитация лошадей в клинике Maxima Vet. URL: <https://www.maximavet.ru/reabilitaciya> (дата звернення 14.02.2019)
8. Cryotherapy for Horses - Taranet. URL: <http://www.taranet.co.uk/.../Equine%20Cryotherapy> (дата звернення 12.08.2018)

Тимофійшин Іван

канд. с-г. наук, доцент, професор кафедри
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

ФІЗИКО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ВОВНИ ЯРОК ПІВНІЧНО-КАВКАЗЬКОЇ ТА АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВИХ ПОРІД ОВЕЦЬ

Вівчарство – важлива галузь тваринництва. Воно дає таку цінну продукцію як вовна, овчина, смушки, овечі шкіри та високопоживні продукти для населення – м'ясо, молоко, жир [1, 2].

Овеча вовна має унікальні властивості. Вироби з неї створюють здоровий мікроклімат, знімають статичну електрику, заспокоюють нервову систему та запобігають алергії. Окрім того, вовна має комплекс технічних властивостей, що визначають високу теплоізоляційність, гігроскопічність, легкість, красу та носкість вовнових виробів [2].

В останні роки в Україні виведено ряд нових типів і порід (таврійський в асканійській тонкорунній породі, приазовський та кримський – у цигайській, українська м'ясо-вовнова порода з кросбредною вовною, асканійська каракульська порода, українська гірськокарпатська та інші), які за продуктивністю можуть конкурувати з породами овець світових стандартів [1]. На Поділлі розводять північнокавказьку м'ясо-вовнову, асканійську м'ясо-вовнову породу овець з кросбредною вовною [3, 4], породи